

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING
QARORI**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AVTOMOBIL TRANSPORTIDA YUKLARNI
TASHISH QOIDALARIGA QO‘SHIMCHALAR KIRITISH TO‘G‘RISIDA**

Avtomobil transportida yuklarni tashish qoidalarini yanada takomillashtirish, shuningdek, tez buziladigan mahsulotlarni tashish xavfsizligini oshirish maqsadida Vazirlar Mahkamasi qaror qiladi:

1. O‘zbekiston Respublikasida tez buziladigan mahsulotlarni avtomobilda xalqaro tashishlar O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2014-yil 1-avgustdagi 213-son qarori bilan tasdiqlangan O‘zbekiston Respublikasida avtomobil transportida yuklarni tashish qoidalariga hamda 1970-yil 1-sentabrda Jeneva shahrida (Shveysariya Konfederatsiyasi) imzolangan Tez buziladigan oziq-ovqat mahsulotlarini xalqaro tashishlar to‘g‘risidagi va ushbu tashishlar uchun mo‘ljallangan maxsus transport vositalari haqidagi bitimlar (SPS) talablariga muvofiq amalga oshirilishi ma’lumot uchun qabul qilinsin.

2. O‘zbekiston avtomobil transporti agentligi Tez buziladigan oziq-ovqat mahsulotlarini xalqaro tashishlar to‘g‘risidagi va ushbu tashishlar uchun mo‘ljallangan maxsus transport vositalari haqidagi bitimlarning amalga oshirilishi uchun vakolatli organ etib belgilansin.

3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2014-yil 1-avgustdagi 213-son qarori bilan tasdiqlangan (O‘zbekiston Respublikasi QHT, 2014-y., 32-son, 401-modda) O‘zbekiston Respublikasida avtomobil transportida yuklarni tashish qoidalariga ilovaga muvofiq qo‘shimchalar kiritilsin.

4. O‘zbekiston avtomobil transporti agentligi tez buziladigan mahsulotlarni tashish uchun mo‘ljallangan avtotransport vositalarini ekspert tekshiruvidan o‘tkazish bo‘yicha hududiy laboratoriyalar uch oy muddatda tashkil etilishini ta’minlasin.

5. Ushbu qaror rasmiy e’lon qilinganidan uch oy o‘tgandan so‘ng kuchga kiradi.

6. Ushbu qarorning bajarilishini nazorat qilish O‘zbekiston Respublikasi Bosh vazirining birinchi o‘rinbosari — “O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ boshqaruvi raisi A.J. Ramatov va O‘zbekiston avtomobil transporti agentligi boshlig‘i D.T. Dehqonov zimmasiga yuklansin.

O‘zbekiston Respublikasining Bosh vaziri A. ARIPOV

Toshkent sh.,
2018-yil 7-aprel,
277-son

Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 7-apreldagi 277-son qaroriga
ILOVA

**O‘zbekiston Respublikasida avtomobil transportida yuklarni tashish qoidalariga
kiritilayotgan qo‘shimchalar**

1. Quyidagi mazmundagi 61¹ — 61³-bandlar qo‘shilsin:

“61¹. Avtomobil transportida tashish uchun taqdim etiladigan tez buziladigan yuklar ro‘yxati mazkur Qoidalarga 1-ilovada keltirilgan. Tez buziladigan yuklarni saqlash va tashish harorat rejimi texnik jihatdan tartibga solish sohasidagi normativ hujjatlar bilan belgilanadi.

61². Bitta avtotransport vositasida birga tashishga ruxsat beriladigan tez buziladigan yuklar ro‘yxati mazkur Qoidalarga 2-ilovada keltirilgan.

61³. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo‘ljallangan avtotransport vositalarini ko‘rikdan o‘tkazish tartibi mazkur Qoidalarga 3-ilovada keltirilgan”.

2. Quyidagi mazmundagi 1 — 3-ilovalar qo‘shilsin:

“O‘zbekiston Respublikasida avtomobil transportida yuklarni tashish qoidalariga
1-ILOVA

Avtomobil transportida tashishga taqdim etiladigan tez buziladigan yuklar ro'yxati

T/r	Yuk nomi
1.	Muzlatilgan yuklar (go'sht, kalla-pocha, ichak-chovoq, go'sht, qush, baliq, shpig, tuxumli muzlatilgan mahsulotlar)
2.	Sariyog'
3.	Eritilgan mol yog'i, eritilgan yog'
4.	Yangi va pasterizatsiyalangan sut, sut mahsulotlari (yogurt, kefir, qaymoq va yangi pishloq)
5.	Birlamchi qayta ishlash zavodidan tashiladigan sut
6.	Muzqaymoq
7.	Achitqi (Drojji)
8.	Mayonez
9.	Margarin
10.	Turli pishloqlar
11.	Yashiklardagi yengil tuzlangan seld
12.	Sovutilgan, muz bilan aralashtirilgan baliq
13.	Issiq dudlangan muzlatilgan baliq
14.	Kolbasalar va qaynatilgan kolbasa mahsulotlari
15.	Tez muzlatilgan go'sht, baliq, pazandalik mahsulotlari, meva va reza mevalar, quyultirilgan meva sharbatlari

Izoh

O'zbekiston Respublikasida avtomobil transportida yuklarni tashish qoidalari talablari joriy etilgan yuklarni tashishlarda ularga rioya etish uchun javobgarlik:

yuklarni yollash yoki haq to'lash bo'yicha tashishda — tovar-transport yuk xatiga muvofiq yuk jo'natuvchi hisoblangan jismoniy yoki yuridik shaxsga yoki tovar-transport yuk xati mavjud bo'lmagan taqdirda — tashuvchi bilan tashishlar haqida shartnoma tuzgan jismoniy shaxsga;

boshqa holatlarda — tashuvchiga yuklanadi.

O'zbekiston Respublikasida avtomobil transportida yuklarni tashish qoidalariga
2-ILOVA

Bitta avtotransport vositasida birga tashishga ruxsat beriladigan tez buziladigan yuklar guruhi

t/r	Mahsulotlar guruhi
	A guruhi) o'simliklardan tayyorlangan mahsulotlar
	1) Sovutilgan mahsulotlar
1.	Qishki olmalar
2.	Qishki noklar
3.	Uzum
	2) Sovutilgan mahsulotlar
1.	Yozgi va kuzgi olmalar va noklar
2.	O'rik va shaftolilar
3.	Olxo'ri
4.	Uzum
5.	Olcha va gilos
6.	Krijovnik
7.	Qorag'at
	3) Sovutilgan mahsulotlar
1.	Qo'ng'ir va pushti rang pomidorlar
2.	Oq po'stli karam
	B guruhi) hayvonlardan olingan mahsulotlar

1) Muzlatilgan va sovutilgan mahsulotlar	
1.	Muzlatilgan go'sht
2.	1-toifali muzlatilgan kalla-pocha, ichak-chovoq mahsulotlari (jigar, buyrak, yurak, miya, tillar, elin, dumlar, nimalangan go'sht), idishga solingan miyadan tashqari
3.	Bloklarda muzlatilgan go'sht va kalla-pocha, ichak-chovoq,
4.	Muzlatilgan qush
5.	moy — shpig
6.	Muzlatilgan tuxum mahsulotlar
2) Sovutilgan mahsulotlar	
1.	Tuxum
2.	Germetik tunuka va shisha idishlardagi konservalar
	V guruhi) qayta ishlangan mahsulotlar: sut mahsulotlari, turli yog'lar, kolbasa mahsulotlari, pishloqlar va boshqalar
	G guruhi) tirik o'simliklar: ko'chatlar, gullar va boshqalar
	D guruhi) quritilgan mahsulotlar
1.	Quritilgan tuxum mahsulotlari
2.	Quruq quymoq
3.	Quruq sut
4.	Yog'sizlantirilgan quruq sut
5.	Quruq mevalar
6.	Yong'oqlar
7.	Quyushtirilgan sut
8.	Germetik tunuka idishdagi quyushtirilgan sut
9.	Germetik tunuka va shisha idishlardagi konservalar

O'zbekiston Respublikasida avtomobil transportida yuklarni tashish qoidalariga
3-ILOVA

Tez buziladigan yuklarni tashishga mo'ljallangan avtotransport vositalarini ko'rikdan o'tkazish tartibi

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Atamalar va ta'riflar

SPS — 1970-yil 1-sentabrda Jeneva shahrida (Shveysariya Konfederatsiyasi) imzolangan Tez buziladigan oziq-ovqat mahsulotlarini xalqaro tashishlar to'g'risidagi va ushbu tashishlar uchun mo'ljallangan maxsus transport vositalari haqidagi bitimlar;

izotermik avtotransport vositasi — kuzovi, shu jumladan eshigi, poli va tomi kuzovning tashqi va ichki yuzasi o'rtasida issiqlik almashishini cheklash imkonini beradigan termoizolatsiya devorlaridan iborat bo'lgan avtotransport vositasi;

muxzona-avtotransport vositasi — mexanik yoki absorbsion uskuna bo'lmagan sovuqlik manbai yordamida (tuz qo'shilgan yoki qo'shilmagan tabiiy muz; evtetik plitalar; sublimatsiyasini boshqarish imkonini beradigan moslamali yoki moslamasiz quruq muz; bug'lanishni boshqara oladigan uskunali yoki uskunasiz suyultirilgan gazlar va boshqalar) yuksiz kuzovning ichida haroratni pasaytirish va shundan so'ng ushbu haroratni belgilangan tashqi haroratda, belgilangan vaqtgacha o'rnatilgan diapazonda saqlab turish imkonini beruvchi izotermik avtotransport vositasi;

refrijerator-avtotransport vositasi — bir necha avtotransport vositalari uchun alohida yoki umumiy bo'lgan muzlatgich uskunasi (mexanik kompressor yoki absorbsion uskuna va boshqalar bilan jihozlangan) yordamida yuksiz kuzovning ichida haroratni pasaytirish va shundan so'ng ushbu haroratni belgilangan tashqi haroratda, belgilangan vaqtgacha o'rnatilgan diapazonda saqlab turish imkonini beruvchi izotermik avtotransport vositasi;

isitiladigan avtotransport vositasi — isitish uskunasi yordamida yuksiz kuzovning ichida haroratni ko‘taradigan va shundan so‘ng ushbu haroratni qo‘shimcha issiqlik kelmaganda, muayyan vaqt davomida doimiy maromda saqlab turish imkonini beruvchi izotermik avtotransport vositasi;

SPS guvohnomasi — mamlakatning SPS Bitimini amalga oshirish uchun mas‘ul bo‘lgan vakolatli organi tomonidan beriladigan va avtotransport vositasi SPS Bitimi talablariga mosligini tasdiqlovchi hujjat;

texnik ko‘rik (kelgusida) — avtotransport vositalari ko‘rigi — avtotransport vositasining o‘rnatilgan talablarga muvofiqligini tasdiqlash maqsadida ularni ekspert tekshiruvlarini o‘z ichiga olgan chora-tadbirlar. Ushbu tekshiruvlar natijalari bo‘yicha SPS guvohnomasi rasmiylashtiriladi va SPSda belgilangan tartibda markirovka amalga oshiriladi;

texnik tartibga solish — mahsulotlar, ishlar va xizmatlar xavfsizligiga qo‘yiladigan majburiy talablarning o‘rnatilishi, qo‘llanishi va bajarilishi;

avtotransport vositalarining ekspert tekshiruvi — tez buziladigan yuklarni tashishlarga mo‘ljallangan, O‘zbekiston Respublikasi hududida ro‘yxatdan o‘tgan va foydalanishdagi avtotransport vositalarining “O‘zstandart” agentligida belgilangan tartibda ro‘yxatga olingan laboratoriyalar tomonidan o‘tkaziladigan tekshiruvi;

sovutish va isitish uchun mo‘ljallangan termik uskunaning samaradorligi — termik uskunaning ma‘lum tashqi haroratda izotermik avtotransport vositasi kuzovi ichidagi belgilangan haroratni saqlash qobiliyati.

2. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo‘ljallangan avtotransport vositalari quyidagi belgilar bo‘yicha toifalanadi:

avtotransport vositasi turi;

kuzov turi;

harorat rejimini ta‘minlash texnologiyasi.

3. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo‘ljallangan avtotransport vositalari turlar bo‘yicha quyidagilarga bo‘linadi:

yuk avtomobili;

tirkama;

yarimtirkama;

konteyner.

4. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo‘ljallangan avtotransport vositalari kuzov turlari bo‘yicha quyidagilarga bo‘linadi:

furgon;

sisterna.

5. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo‘ljallangan avtotransport vositalari harorat rejimini ta‘minlash texnologiyasi bo‘yicha quyidagilarga bo‘linadi:

I — izotermik avtotransport vositasi;

R — muzlatgich-avtotransport vositasi;

F — refrijerator-avtotransport vositasi;

C — isitiladigan avtotransport vositasi.

6. Izotermik avtotransport vositalari kuzovning ichki va tashqi yuzalari o‘rtasida issiqlik almashishni cheklash xususiyatiga ko‘ra ikki toifaga bo‘linadi:

normal izolatsiyali I_N izotermik avtotransport vositasi;

kuchaytirilgan izolatsiyali I_R izotermik avtotransport vositasi.

7. Sovutish va isitish uchun mo‘ljallangan termik uskunalar samaradorligi bo‘yicha avtotransport vositalari quyidagi toifalarga bo‘linadi: A, B, C, D E va F.

8. Issiqlik berish umumiy koeffitsiyentining miqdori, ya‘ni K koeffitsiyenti tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo‘ljallangan avtotransport vositalari kuzovining izotermik xususiyatlarini ifodalovchi asosiy ko‘rsatkich hisoblanadi.

9. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo‘ljallangan avtotransport vositalari K koeffitsiyentiga nisbatan quyidagi talablarga javob berishi shart:

normal izolatsiyali I_N izotermik avtotransport vositalari — $0,70 \text{ Vt/m}^2\text{K}$ dan ko‘p bo‘lmagan K koeffitsiyentiga ega bo‘lishi;

kuchaytirilgan izolatsiyali I_R izotermik avtotransport vositalari — $0,40 \text{ Vt/m}^2\text{K}$ dan ko‘p bo‘lmagan K koeffitsiyentiga ega bo‘lishi;

10. A toifadagi normal yoki kuchaytirilgan izolatsiyali muzxonalar tashqi harorat o‘rtacha 30 S° bo‘lganda, kuzov ichidagi haroratning plyus 7 S° dan oshmaydigan darajada saqlanishini ta‘minlashi lozim.

11. V toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali muzxonalar tashqi harorat o‘rtacha 30 S° bo‘lganda, kuzov ichidagi haroratning minus 10 S° dan oshmaydigan darajada saqlanishini ta‘minlashi lozim.

12. S toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali muzxonalar o‘rtacha 30 daraja tashqi issiq haroratda, kuzov ichida minus 20 S° darajadagi haroratni saqlanishini ta‘minlashi lozim.

13. D toifadagi normal yoki kuchaytirilgan izolatsiyali muzxonalar tashqi harorat o‘rtacha 30 S° bo‘lganda, kuzov ichidagi haroratning 0 S° darajada saqlanishini ta‘minlashi lozim.

14. A toifadagi normal yoki kuchaytirilgan izolatsiyali refrijeratorlar tashqi harorat o‘rtacha 30 S° bo‘lganda, kuzov ichidagi haroratning plyus 12 dan 0 S° gacha darajada saqlanishini ta‘minlashi lozim.

15. V toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali refrijeratorlar tashqi harorat o‘rtacha 30 S° bo‘lganda, kuzov ichidagi haroratning plyus 12 S° dan minus 10 S° gacha darajada saqlanishini ta‘minlashi lozim.

16. S toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali refrijeratorlar tashqi harorat o‘rtacha 30 S° bo‘lganda, kuzov ichidagi haroratning plyus 12 S° dan minus 20 S° gacha darajada saqlanishini ta‘minlashi lozim.

17. D toifadagi normal yoki kuchaytirilgan izolatsiyali refrijeratorlar tashqi harorat o‘rtacha 30 S° bo‘lganda, kuzov ichidagi haroratning 0 S° dan oshmaydigan darajada saqlanishini ta‘minlashi lozim.

18. E toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali refrijeratorlar tashqi harorat o‘rtacha 30 S° bo‘lganda, kuzov ichidagi haroratning minus 10 S° dan oshmaydigan darajada saqlanishini ta‘minlashi lozim.

19. F toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali refrijeratorlar tashqi harorat o‘rtacha 30 S° bo‘lganda, kuzov ichidagi haroratning minus 20 S° dan oshmaydigan darajada saqlanishini ta‘minlashi lozim.

20. A toifadagi normal va kuchaytirilgan izolatsiyali isitiladigan izotermik avtotransport vositalari tashqi harorat o‘rtacha minus 10 S° bo‘lganda, kuzov ichidagi haroratning plyus 12 S° dan oshmaydigan darajada kamida 12 soatdan davomida saqlanishini ta‘minlashi lozim.

21. V toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali isitiladigan izotermik avtotransport vositalari tashqi harorat o‘rtacha minus 20 S° bo‘lganda, kuzov ichidagi haroratning plyus 12 S° dan oshmaydigan darajada kamida 12 soatdan davomida saqlanishini ta‘minlashi lozim.

22. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo‘ljallangan avtotransport vositalari yuk bo‘linmalarida havo haroratini minus 20 S° dan plyus 30 S° gacha darajada nazorat qilish, shuningdek, tashishlar harorat rejimining o‘zgarishlari haqida haydovchini xabardor qilish imkonini beradigan o‘lchash va yozib boruvchi uskunalar bilan jihozlanishi lozim.

23. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo‘ljallangan avtotransport vositalarining yuk bo‘linmalari oziq-ovqat mahsulotlari bilan kontaktda bo‘lganda xavfsiz materiallardan tayyorlanishi lozim.

24. Izotermik avtotransport vositalarining termik uskunalarida ozonni emirish qobiliyati nolga teng va global isitish qobiliyati past ruxsat etilgan xladagentlar qo‘llanishi lozim.

2-bob. Avtotransport vositalarini ko‘rikdan o‘tkazish

25. Ko‘rik tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo‘ljallangan har bir avtotransport vositalariga SPS ga muvofiq SPS guvohnomasini berishni nazarda tutadi.

26. SPS guvohnomasida quyidagilar qayd etiladi:

tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan avtotransport vositasi egasining (vakilining) nomi va joylashgan joyi;

tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan avtotransport vositasini ishlab chiqaruvchining nomi va joylashgan joyi;

guvohnomani bergan tashkilotning nomi va joylashgan joyi;

tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan avtotransport vositasi haqida, ushbu Tartibga muvofiq ushbu avtotransport vositasini, uning turi, toifasini identifikatsiyalash imkonini beradigan ma'lumotlar;

tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan avtotransport vositasining belgilangan talablarga muvofiqligi haqida ekspert tashkilotining xulosasi;

avtotransport vositalarining o'tkazilgan ekspert tekshiruvlari natijalari haqidagi ma'lumot; SPS guvohnomasining amal qilish muddati.

Guvohnoma berganlik uchun yig'im undirilmaydi.

27. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan va O'zbekiston Respublikasi hududida belgilangan tartibda ro'yxatdan o'tgan va foydalanilayotgan avtotransport vositalari avtotransport vositalarini ekspert tekshiruvlarini o'tkazish asosida ko'rikdan o'tkaziladi.

28. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan va O'zbekiston Respublikasi hududida belgilangan tartibda ro'yxatdan o'tgan va foydalanilayotgan avtotransport vositalarining ekspert tekshiruvlari "O'zstandart" agentligida belgilangan tartibda ro'yxatga olingan laboratoriyalar (keyingi o'rinlarda ro'yxatga olingan laboratoriya deb ataladi) tomonidan o'tkaziladi.

29. Avtotransport vositalarini ekspert tekshiruvdan o'tkazish usullari foydalanilayotgan avtotransport vositalarini tekshiruvdan o'tkazishiga nisbatan SPSga hamda ekspert tashkilotlari tomonidan ishlab chiqilgan boshqa usullarga muvofiq bo'lishi lozim.

30. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan yangi tayyorlangan avtotransport vositalarining ekspert tekshiruvi ular tayyorlanganidan 6 yildan so'ng, kelgusi yillarda esa — har 3 yilda o'tkaziladi.

31. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan avtotransport vositalarining egalari yoki egalarining nomidan O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartibda ularga egalik qiluvchi, foydalanuvchi va (yoki) tasarruf etuvchi shaxslar (keyingi o'rinlarda egalari/egalarining vakillari deb ataladi) avtotransport vositalarini ekspert tekshiruvdan o'tkazish uchun mazkur Tartibning 30-bandiga muvofiq muddatlarda taqdim etishlari lozim.

32. Avtotransport vositalarining ekspert tekshiruvi ro'yxatga olingan laboratoriya tomonidan ariza beruvchining talabnomasi va u bilan ikki nusxada tuziladigan shartnoma asosida o'tkaziladi.

33. Ro'yxatdan o'tgan laboratoriya arizani bir ish kuni ro'yxatga oladi va ikki ish kuni davomida ariza beruvchiga transport vositasining izotermik xususiyatlari tekshirilgani to'g'risida bayonnoma nusxasini beradi. Bayonnomaning asl nusxasini SPSni amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan vakolatli organga SPS guvohnomasini berish uchun topshiradi. Bayonnoma elektron shaklda yoki to'g'ridan to'g'ri berilishi mumkin.

34. Bitimni amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan vakolatli organ (O'zbekiston avtomobil transporti agentligi va uning hududiy boshqarmalari) bir ish kuni davomida ariza beruvchiga SPS guvohnomasini SPSda o'rnatilgan shaklda beradi va uni SPS guvohnomalari reyestrda ro'yxatdan o'tkazadi.

35. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan avtotransport vositalari izotermik xususiyatlarining yoki ularga o'rnatilgan termik uskunalar samaradorligining ayrim tashqi ta'sirlar natijasida konstruktsiya buzilishi tufayli o'zgarishi tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan avtotransport vositalari egasi (uning vakili) tomonidan avtotransport vositasini ekspert tekshiruvi shaklida rejadan tashqari ko'rikdan o'tkazish uchun taqdim etishga asos bo'ladi.

36. Tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan avtotransport vositasining egasi (uning vakili) SPS guvohnomasi berilgan tez buziladigan yuklarni tashish uchun mo'ljallangan avtotransport vositasiga mazkur Tartib talablariga muvofiq uning toifasi va turini o'z ichiga olgan harfli tanish belgilarini qo'yishi lozim.

3-bob. Foydalanilayotgan transport vositalarining izotermik xususiyatlarini nazorat qilish

37. Transport vositasini umumiy tekshirish:

Bajarilayotgan ishlar nomi	Texnik xususiyat, qisqa ta'rif
Transport vositasini umumiy tekshirish: Izolatsiyalovchi qatlam tuzilishining umumiy xususiyati; Izolatsiyalash usuli, devorlar turi va holati; Izotermik to'siqning saqlanish holati; Devorlar qalinligi.	Ekspert tomonidan ko'rikdan o'tkazish yo'li bilan amalga oshiriladi. Aniqlangan kamchiliklar, e'tirozlar ko'rik bayonnomasida qayd etiladi
Havo o'tkazmasligini tekshirish	Teshiklardan qarama-qarshi tomondan yorug'lik tushishini tekshirish. Bu jarayon ekspert tomonidan bajariladi.

Izoh. Havo o'tkazmasligini tekshirish (sisterna-transport vositalariga nisbatan qo'llanilmaydi).

38. Tekshiruv yorqin yoritiladigan zonaga qo'yiladigan transport vositasining ichida turgan ekspert tomonidan amalga oshiriladi. Aniqroq natijalarni berishi mumkin bo'lgan boshqa usullar qo'llanilishi mumkin.

39. O'lchovlar vositalari ulardan foydalanish hujjatlariga muvofiq joriy etiladi, o'lchovlar shartlari va davomiyligi o'lchovlar usuliga to'liq mos kelishi lozim.

40. Geometrik hajmlar o'lchovlar vositalari yoki bir necha o'lchov vositalari yordamida o'lchanganda, ushbu hajm uch marta o'lchanishi lozim va yakuniy natija esa uch o'lchovning o'rtacha arifmet qiymati sifatida qabul qilinishi kerak.

O'lchovlarni amalga oshirishda o'lchov priborlarining texnik hujjatlari yo'riqnomasiga rioya etilishi shart.

41. Geometrik hajmlarni shtangensirkul va ruletkalardan foydalangan holda o'lchanadi.

Quyidagi ko'rsatkichlar o'lchanadi:

kuzovning tashqi o'lchamlari: uzunligi, eni, balandligi;

kuzovning ichki o'lchamlari: uzunligi, eni, balandligi;

Hisob-kitob yo'li bilan quyidagilar aniqlanadi:

kuzovning umumiy maydoni;

kuzovning ichki foydali hajmi;

kuzovning umumiy ichki yuzasi;

kuzovning umumiy tashqi yuzasi;

kuzovning o'rtacha yuzasi;

issiqlik almashish yuzasining o'rtacha kattaligi;

devorlarning umumiy qalinligi;

42. Ekspert transport vositasining umumiy holati bo'yicha xulosa qiladi. Kuzovning umumiy holatiga tegishli xulosa ijobiy bo'lgan taqdirda, transport vositasini uni ishlab chiqargan zavod tomonidan dastlab belgilangan toifa bo'yicha uch yil muddatga baholash tavsiya etiladi va avtotransport vositasi uning izotermik xususiyatlarini aniqlash o'tkazish uchun yuboriladi.

43. Xulosa salbiy bo'lgan taqdirda, avtotransport vositasi aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etish uchun yuboriladi. Kamchiliklar bartaraf etilgandan so'ng avtotransport vositasi qayta tekshiruvga taqdim etilishi mumkin.

4-bob. Foydalanilayotgan transport vositalari termik uskunalarining samaradorligini tekshirish

44. Foydalanilayotgan har bir refrijerator-transport vositasi termik uskunalarining samaradorligini tekshirish uchun uning izotermik xususiyatlari tekshiriladi.

45. 2012-yil 2-yanvardan keyin ishlab chiqarilgan transport vositalari uchun:

tashqi harorat plus 15 S° dan kam bo‘limganda, yuksiz transport vositasining ichki harorati maksimal davrda (daqiqalarda) ushbu toifadagi transport vositasi uchun quyidagi jadvalda nazarda tutilgan haroratgacha yetkazilishi mumkinligini aniqlash maqsadida tekshirish amalga oshiriladi:

Tashqi harorat	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	S°
C,F toifalar	360	350	340	330	320	310	300	290	280	270	260	250	240	230	220	210	daqiqqa
B,E toifalar	270	262	253	245	236	228	219	211	202	194	185	177	168	160	151	143	daqiqqa
A,D toifalar	180	173	166	159	152	145	138	131	124	117	110	103	96	89	82	75	daqiqqa

Yuksiz transport vositasining ichki harorati dastlab tashqi haroratgacha yetkazilishi shart.

46. Foydalanilayotgan transport vositalariga nisbatan qo‘llaniladigan qo‘shimcha qoidalar.

Mazkur Tartibning 45-bandida ko‘rsatilgan muddatgacha ishlab chiqarilgan transport vositalariga nisbatan quyidagi qoidalar qo‘llaniladi:

tashqi harorat plus 15 S dan kam bo‘limganda, yuksiz transport vositasining dastlab tashqi haroratgacha yetkazilgan ichki harorati davomiyligi olti soatdan ortiq bo‘lmagan muddat mobaynida:

A, V va S toifadagi transport vositalari uchun — ushbu toifadagi transport vositalariga mo‘ljallangan minimal haroratgacha;

D, E va F toifadagi transport vositalari uchun — ushbu toifadagi transport vositalariga mo‘ljallangan haroratgacha yetkazilishi mumkinligini aniqlash uchun tekshiruv o‘tkaziladi.

47. Natijalar qoniqarli bo‘lgan taqdirda, ushbu transport vositalari dastlab belgilangan toifadagi izotermik transport vositalari sifatida uch yil muddatgacha bo‘lgan yangi davrda foydalanishda qolishi mumkin.

5-bob. Izotermik avtotransport vositalarining harfli tanish belgilariga qo‘yiladigan talablar

48. Izotermik avtotransport vositalari quyidagi harfli tanish belgilari bilan belgilanishi lozim:

IN — normal izolatsiyali izotermik avtotransport vositalari;

IR — kuchaytirilgan izolatsiyali izotermik avtotransport vositalari;

RNA — A toifadagi normal izolatsiyali muzxona;

RRA — A toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali muzxona;

RRB — B toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali muzxona;

RRC — C toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali muzxona;

RND — D toifadagi normal izolatsiyali muzxona;

RRD — D toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali muzxona;

FNA — A toifadagi normal izolatsiyali refrijerator;

FRA — A toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali refrijerator;

FRB — B toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali refrijerator;

FRC — C toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali refrijerator;

FND — D toifadagi normal izolatsiyali refrijerator;

FRD — D toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali refrijerator;

FRE — E toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali refrijerator;

FRF — F toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali refrijerator;

CNA — A toifadagi normal izolatsiyali isitiladigan izotermik avtotransport vositasi;

CRA — A toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali isitiladigan izotermik avtotransport vositasi;

CRB — V toifadagi kuchaytirilgan izolatsiyali isitiladigan izotermik avtotransport vositasi;

49. Izotermik avtotransport vositalarining harfli tanish belgilari kuzov har ikki tashqi tarafining old tomoniga yaqin yuqori burchakda oq fonga ko‘k rangda lotin alifbosining bosh harflari bilan yozilishi va harflar balandligi 100 mm dan kam bo‘lmasligi lozim.

50. Maksimal vazni 3,5 tonnadan ortiq bo‘lmagan izotermik avtotransport vositalari uchun harflar balandligi 50 mm ni tashkil etishi mumkin.

51. Izotermik avtotransport vositalarining harfli tanish belgilari tagida SPS guvohnomasi amal qilishining tugash muddati (yil, oy) oq fonga ko‘k rangda arab raqamlari bilan yozilishi lozim. Raqamlar balandligi izotermik avtotransport vositalarining harfli tanish belgilari balandligining yarmiga teng bo‘lishi shart.”.

(Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 09.04.2018-y., 09/18/277/1048-son)